

Priedas

Supplement

Jonas BRUVERIS

Lyg vainikas

Muzikos enciklopedija, t. I–III. Vilnius: Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2000, 2003, 2007.

Lietuvių kalba knygų apie muziką niekada nebuvo išleidžiama tiek daug, kiek jų išleista per paskutinį dešimtmetį. Pagaliau pasirodė ir Muzikos enciklopedija.

Enciklopedijos link vedė ilgas lietuviškosios leksikografijos raidos kelias. Jo pradžia galbūt galima laikyti tą muzikos instrumentų sąrašėlį, kurį Jonas Bretkūnas pridėjo prie Šventojo Rašto vertimo (versti baigė 1590); paskui kai kurie terminai aiškinami Konstantino Sirvydo „Trijų kalbų žodyne“, jo „Punktuose skaitymų“. Tačiau specifinės muzikos leksikografijos radimasi paskatino kartu su visa lietuvių muzikos tautine mokykla pamažu susidarančios muzikologijos ir spaudos poreikiai, pirmiausia – lietuviškosios terminijos būtinumas; ja rūpinosi kone visi žymesnieji to meto muzikai. Etnomuzikologijos terminijos yra Adolfo Sabaliausko 1904 m. ir kitų straipsniuose, 1909 m. Lietuvių mokslo draugijos sudarytos Folkloro rinkimo komisijos, taip pat Dainų rinkimo komisijos nurodymuose. Pažymėtina, kad tarp pastarosios narių buvo Česlovas Sasnauskas ir Juozas Tallat-Kelpša. Šie muzikai drauge su Mikalojumi Konstantinu Čiurlioniu, Kazimieru Būga ir Augustinu Voldemaru sudarė Peterburge susibūrusią pirmąją muzikos terminologijos komisiją, kuri 1910 m. sausį „Vargonininke“ paskelbė 96, o „Viltyje“ – 90 terminų. M. K. Čiurlionis paskutiniame (1909 m. gruodžio 11 d.) laiške žmonai rašė: „Vakar buvo susirinkimas pas Sasnauską, buvo Būga, Voldemaras ir Kelpša, susirinkome 8-tą, o išsiskirstėme 3-čią nakties, labai buvo miela. Muzikos terminologija jau beveik baigta, šiandien išsiųsime ją į „Viltį“, ir dar Zuliukas galės ja pasinaudoti ir ši bei tą pataisyti mūsų knygelėje, ar ne tiesa?“ (M. K. Čiurlionis. „Laiškai Sofijai“. Sudarė ir parengė Vytautas Landsbergis. Vilnius: Vaga, 1973, p. 152–153). Ta knygelė – tai 1910 m. išleista S. Kymantaitės-Čiurlionienės knyga „Lietuvoje“, kurioje spausdinamas ir M. K. Čiurlionio straipsnis „Apie muziką“, pirmasis toks didelis lietuvių muzikologijos rašinys, tikras, estetiniais ir teoriniais argumentais pagrįstas muzikos tautinės mokyklos manifestas.

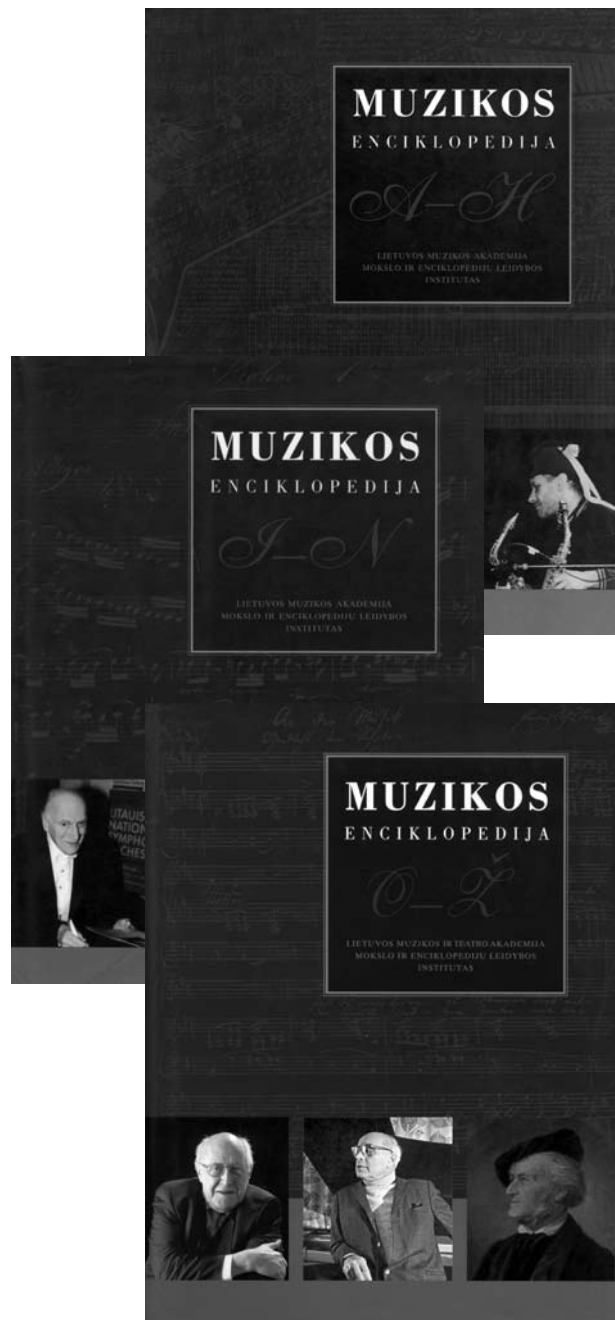
Tuo laikotarpiu sukonkretėjo Lietuvių mokslo draugijos idėja – leisti Lietuvių enciklopediją. 1911 m. įsteigtas jos rengimo komitetas, buvo numatyti daugelio visuomenės gyvenimo, mokslo, meno ir kitų sričių bendradarbiai; muzika vėl teko Č. Sasnauskui. Tada sumanymo įgyvendinti nepavyko. Apie tą laiką keletą didesnių straipsnių parašęs Mikas Petrauskas 1916 m. išleido, deja, ne itin vertingą „Mažą muzikos žodynelį“ (didesnis liko neišspausdintas). Lietuviškoji muzikos terminija plėtojosi kartu su visa muzikologija, jos disciplininės apimties, žanrų, mokslo kalbos raida, kol muzika pateko į enciklopedijos, pagrindinio leksikografijos žanro, akiračius. 1931–1944 m. išleistoje „Lietuviškosios enciklopedijos“ (10 tomų) siekta aprėpti tiek muzikos dalykų, kiek visuotinei enciklopedijai ir yra daugmaž privalu.

Antrajai sovietinei okupacijai muzikos kultūrą perskėlus į dvi dalis, suskilo ir leksikografijos leidyba. Pirmavo išėivija. 1953–1966 m. Bostone išleistoje visuotinėje „Lietuvių enciklopedijoje“ (35 t., paskui išspausdinti dar 2 papildymų tomai) pirmą kartą lietuvių kalba „nuo A iki Z“ aprašyti ir muzikos dalykai. Tokiomis sąlygomis išleista šitokia enciklopedija yra ypatingas ne tik lietuvių kultūros, bet ir apskritai šio žanro istorijos reiškinys; unikali tebėra ir vėliau išleista 6 tomų „Encyclopedia Lituanica“ anglų kalba. Dideli Juozo Žilevičiaus nuopelnai. Kaip „Muzikos žinių“ priedus (tai seniausias, nuo 1934 m. be perstojo einantis lietuvių muzikos žurnalas), jis 1955–1969 m. paskelbė „Lietuvių muzikų vardyno“ (A–J) 15 sąsiuvinų; aprašė visus (ir okupuotos Lietuvos – kiek apie juos sužinojo ar nugirdo) muzikus. Rašė, kol leido sveikata; jo darbą (talkinant Kaziui Skaigiriui) pratęsė, pparedagavo ir, palikusi tik išėivijos muzikų biografijas, išleido Saulė K. Jautokaitė („Lietuviai muzikai Vakaruose“, 1999). Lietuvoje leksikografijos darbą pradėjo Antanas Krutulys. 1960 m. išspausdintas A. Krutulio „Trumpas muzikos žodynas“ (apie 1500 terminų, iliustruotas, su natų pavyzdžiais) bei pataisytas ir papildytas

jo antrasis leidimas („Muzikos terminų žodynas“, 1975) kol kas tebėra vienintelis didesnis šio žanro lietuvių muzikologijos darbas (rengiant antrąjį leidimą, patarimais ir pasiūlymais prisidėjo Rima Mikėnaitė, Antanas Venckus, Rimantas Gučas, kalbininkas Jonas Kazlauskas). Muzikai gana nemažai vietos skirta nuo 1966 m. imtose leisti sovietinėse lietuvių enciklopedijose, tačiau jose medžiagos atranką, apimtis ir interpretacijas, aišku, diktavo sovietinė ideologija. Juozo Gaudrimo žinyne „Tarybų Lietuvos kompozitoriai ir muzikologai“ (1971, 21988) taip pat neparašyta, dėl kokių „susidėjusių aplinkybių“ Ona Narbutienė konservatoriją baigė tik 1960 m., o Benjaminas Alekna – 1963-iaisiais (jie buvo Sibiro tremtiniai). Apie lietuvių muziką ir muzikus rašyta ir 1973–1982 m. Maskvoje išleistoje 6 tomų „Muzikos enciklopedijoje“. Iš dalies remiantis jos medžiaga, 1991 m. ten išleistas vienatomis „Enciklopedinis muzikos žodynas“. Jo pratarinėje rašoma, kad redakcija „pagal galimybes“ sieks atsižvelgti į politikos ir kultūros gyvenimo permainas (žodynas atiduotas rinkti 1988 01 29, pasirašytas spaudai 1990 02 08). Tačiau visi lietuvių (taip pat latvių, estų ir pan.) muzikai tebevadinami sovietiniais, Lietuva – Lietuvos SSR.

Kad apie permainas gerai žinota, kada ir į ką šiek tiek atsižvelgta, pavyzdžiui, rodo tai, jog straipsnelio apie Lietuvos operos ir baletu teatrą (jis tebevadinamas Darbo raudonosios vėliavos ordino teatru) pabaigoje nurodyta, kad nuo 1990 m. jis vadinamas Lietuvos opera, – taip teatras buvo pavadintas tų metų vasarį; iki Kovo 11-osios tebuvo likęs mėnuo... Straipsnyje apie lietuvių muziką (sprendžiant pagal pateiktus duomenis, jis rašytas 1987 m. pabaigoje ar 1988 m. pačioje pradžioje; autoriai Jūratė Burokaitė ir Vytautas Landsbergis) nėra nė žodžio apie „buržuazijos režimą“ (minėtosios šešiatomės enciklopedijos terminas) Lietuvoje (Nepriklausomybės metas vadinamas Lietuvos Respublikos periodu), sovietų valdžios įkūrimą ar jos atkūrimą 1940 m. (straipsniuose apie latvių ir estų muziką tai minima). Neužsimenama ir apie Antrojo pasaulinio karo pabaigą bei Lietuvos „išvadavimą“ – vardijami svarbesnieji muzikos gyvenimo įvykiai, kompozitorių kūriniai ir pan., taigi sovietinė okupacija neminima, bet vartojamas sovietinis Lietuvos pavadinimas, nors ir nepasakyta, kaip jis atsirado...

Specialus nemenkas darbas būtų surinkti muzikos terminijos kūrimo pavyzdžius ir pavyzdėlius nuo pirmosios Nepriklausomybės metų iki šiol, išsisklaidžiusius dažniausiai pedagoginio pobūdžio raštuose; turbūt unikalus pavyzdys yra Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto germanistės Auksės Stašaitytės magistro darbas „Vokiečių–lietuvių–vokiečių kalbų styginių strykinių instrumentų ir griežimo technikos terminų žodynas“ (2007). Tą 1910 m. „Vargonininko“ ir „Vilties“ terminologiją nuo „Muzikos enciklopedijos“ I tomo skiria 90 metų: 60 – karų ir okupacijų, 30 – laisvos valstybės gyvavimo metų.



„Muzikos enciklopedija“ (I t. – 2000 m., II t. – 2003 m., III t. – 2007 m.) yra lietuvių muzikologijos raidos vainikas, didžiulis tautinės muzikos kultūros ir mokslo laimėjimas. Sumanyta kaip vienatomė, viena pirmųjų šakinių Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto enciklopedijų, šio Instituto bei Muzikos ir teatro akademijos Muzikologijos instituto mokslinėmis ir organizacinėmis pastangomis „Muzikos enciklopedija“ virto solidžiu, nemažos (beveik 300 leidybos lankų) apimties (todėl gana talpiu) leidiniu, krašto kultūroje galinčiu sėkmingai atlikti tokio pobūdžio knygoms būdingą paskirtį.

„Muzikos enciklopedija“ yra integrali išaugusios lietuviškosios leksikografijos dalis. Ji ne vienintelė kaupia žinias apie muziką. Jų yra „Mažosios Lietuvos enciklopedijoje“, žinyne „JAV lietuviai“; pažymėtini specialūs dr. Boleslovo Zubricko žinynai „Pasaulio lietuvių chorvedžiai“ (1999), „Lietuvių kompozitoriai“ (2004); minėtina iš anglų kalbos versta knyga „Pasaulio muzikos instrumentai: Iliustruota enciklopedija“ (2001). Didžiausias žinių telkinys – „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ (I t. išėjo 2001 m.). Joje remiamasi ir „Muzikos enciklopedijos“ medžiaga, straipsniais. Taigi enciklopedinės žinios apie muziką pasieks tas visuomenės gyvenimo erdves ir vietas, kur „Muzikos enciklopedijos“ gali nebūti, bet „Visuotinė enciklopedija“ bus visada.

Kita vertus, „Muzikos enciklopedija“ įsikomponuoja į muzikos leksikografijos sritį, kurioje jos gyvavimą lems skaitytojų poreikiai. Krašto didžiosios bei specialiosios bibliotekos šiandien turi didžiausias pasaulio muzikos enciklopedijas, naujausius jų leidimus (*The New Grove Dictionary of Music and Musician, Die Musik in Geschichte und Gegenwart*). Jose, taip pat internete muzikai profesionalai gali rasti tai, kas niekaip negalėjo įtilpti į lietuviškąją enciklopediją. Tačiau tik joje gausu žinių apie lietuvių muziką, o šiaip kultūros žmogus čia ras tiek žinių ir apie pasaulio muziką, kiek jų daugmaž pakanka jo poreikiams patenkinti. Be to, ras gimtąją kalbą. Žinoma, „Muzikos enciklopedija“ bus – jau yra – itin naudinga mokytojams ir moksleivijai, tam tikrus duomenis (datas, vardus ir pan.) turinčiai pasitikrinti žiniasklaidai, visoms muzikos gyvenimo sritims. Daugeliui tikrai patiks kiekvieno tomo pabaigoje esantis asmenvardžių adaptuotų formų sąrašas (straipsniuose pateikiamos jų originalo formos). Yra palyginti nemažai terminijos ir jos naujovių. Enciklopedijoje atsispindi paskutiniaisiais metais atliktas terminijos tobulinimo darbas, nors jį – kol kas – užbaigtu bus galima laikyti tada, kai Muzikos ir teatro akademijos Muzikos terminijos komisija pabaigs rengti didelį lietuvių muzikos terminų žodyną. Enciklopedija padės įteisinti kitataučių muzikų asmenvardžių originalo formų ir normos statusą turinčių terminų vartoseną.

Tad, pirma, „Muzikos enciklopedija“ yra didžiausias žinių apie pasaulio muziką telkinys lietuvių kalba – nuo seniausių laikų iki šiol. Aprašyta visų žemynų ir civilizacijų, daugelio valstybių bei tautų liaudies ir profesionalioji, religinė ir pasaulietinė muzikos kultūra specifinių jos ypatybių, sandaros ir raidos požiūriu. Dėl savaip susiformavusios europietiškosios civilizacijos muzikos kultūros sanklodos, jos gyvavimo tipų, raidos dinamikos bei pokyčių tankio daugiausiai vietas, kaip paprastai, tenka jai (intelektualinės bei praktinės veiklos reiškiniai, įvykiai, stiliai, asmenys, institucijos ir t. t.; aprėpta visa meninė muzika, džiazas bei popmuzika). Antra, „Muzikos enciklo-

pedija“ yra didžiausias žinių apie lietuvių muziką telkinys. Enciklopedijos žanrui būdingu stiliumi aprašyta visa jos istorija, išaiškinti kai kurie iki šiol mažiau žinomi tarpiniai, reiškiniai, asmenys, į vieną daiktą sudėtos iki tol dažnai atskiruose, specialiai ieškotinuose darbuose darbeliuose išsibarsčiusios žinios apie draugijas, chorus, orkestrus bei kitus atlikėjų ansamblius, spaudą ir pan. Daug žinių apie išeivijos muzikus – kiek jų daug, besidarbavusių ir tebesidarbuojančių tautinės kultūros labui!

Enciklopedija – nemažo būrio muzikologų ir kitų muzikų darbas; be to, straipsnių parašė keletas kalbininkų, tautosakininkų, teatrologų, apie latvių ir estų muziką – jų muzikologai. I tomo straipsnius parašė 170 autorių, II – 182, III – 173; 72 mūsų autoriai (tarp muzikologų ir keletas kitų muzikų) straipsnius rašė visiems trimis tomams. I tomo straipsnius tikrino 40 recenzentų, II – 11, III – 10; tarp jų 7 muzikologai buvo visų tomų straipsnių recenzentai.

Dera paminėti žmones, kuriems visą laiką rūpėjo enciklopedijos reikalai. Tai Mokslinės redakcinės tarybos vadovai – pirmininkas prof. dr. Juozas Antanavičius, pavaduotojai – Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direktorius Rimantas Kareckas ir Jūratė Burokaitė, vyriausiasis redaktorius – prof. habil. dr. Algirdas Ambrazas, jo pavaduotojos – Jūratė Burokaitė ir doc. dr. Jūratė Gustaitė, tuometinio Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikologijos instituto Muzikos teorijos ir istorijos skyriaus (dabar Mokslo ir leidybos skyrius) vedėja Rūta Gaidamavičiūtė; didelį darbą padarė Redaktorių grupės vadovė vyresnioji mokslinė redaktorė Birutė Žalalienė. Knygų turinį papildė natų pavyzdžiai, nuotraukos; gražus dailininkės Agnės Beinaravičiūtės darbas. Deja, III tomo pasirodymo nebesulaukė a. a. doc. Adeodatas Tauragis – nuo pat sumanymo leisti Enciklopediją vienas veikliausių jos bendradarbių.

Kaip ir visuose tokio žanro darbuose, „Muzikos enciklopedija“ sudaro biografiniai, informaciniai ir dalykiniai straipsniai. Rašant biografinius bei informacinius (juk rašyta apie „visą pasaulį“), autoriams reikėjo ir teko remtis kitų enciklopedijų sukaupta patirtimi. Straipsniuose apie lietuvių muzikus, įstaigas, muzikos gyvenimo reiškinis gausiai naudotasi pirminiais šaltiniais, archyvų medžiaga. Kitataučių kompozitorių kūrinių ir muzikologijos darbų pavadinimai pateikiami ir originalo kalba. Todėl juos lengviau surasti kituose šaltiniuose; be to, jų vertimus į lietuvių kalbą reikėtų laikyti norminiais ir veikalus šitaip vadinti kitoje literatūroje bei koncertų, teatrų programose. Enciklopedijos apimtis per maža, kad būtų buvę galima pateikti išsamias kompozitorių kūrybos charakteristikas bei – kaip daroma didžiosiose enciklopedijose – pilnus kūrinių sąrašus (pavyzdžiui, visų A. Scarlatti ar J. S. Bacho kantatų, F. Schuberto dainų pavadinimus, tekstų autorius

ir pan). Vis dėlto žymiausių pasaulio ir daugelio lietuvių kompozitorių kūryba pateikiama gana išsamiai, nurodoma naujausia literatūra.

Didžiausias indėlis į muzikos mokslą yra originalūs dalykiniai straipsniai. Juos rašė ir vyresniosios kartos, ir jaunesni bei enciklopedijos leidimo metu iškilę jauniausieji muzikologai. Enciklopedija patvirtina, kokių reikšmingų pokyčių yra atsiradę visoje mūsų muzikologijoje: šalia tradiciškai vyravusios etnomuzikologijos, muzikos istorijos ir teorijos, pedagogikos teorijos, išsiruliojo kitos muzikos mokslo disciplinos – muzikos akustika, psichologija, estetika, interpretologija ir pan. Yra puikių, gana išsamius straipsnius parašiusių neeuropinių muzikos kultūrų, sovietinės okupacijos laikais ignoruotos religinės muzikos išmanytojų. Straipsniai apie muzikos raidos epochas,

stilius, teoriniai straipsniai apie muzikos kalbos dalykus, muzikologijos disciplinas taip pat yra palyginti išsamūs; remiamasi šiuolaikinėmis metodologijomis, nurodomi (o reikalui esant apibūdinami ir įvertinami) naujausi literatūros šaltiniai.

III tomo pabaigoje yra papildymų skyrius. Jame parašyta tai, kas neapsižiūrėta padaryti anksčiau, – tokius neapsižiūrėjimus tenka taisyti, matyt, visoms enciklopedijoms. Kita vertus, ir muzikos kultūroje kasdien atsiranda pokyčių, naujų enciklopedijoje atspindėtinų dalykų. Tačiau galima ir reikia tikėtis, kad ne tik jie koku nors būdu „augins“ „Muzikos enciklopediją“. Dabartinė rodo, kad lietuviškoji muzikos leksikografija dar plėtosis – ir į gylį, ir į plotį, o naujasis jos leidimas trijuose tomuose nebeišsiteks.

Apie autorius

Rytis Ambrazevičius (g. 1961). Humanitarinių mokslų daktaras (2005), KTU ir LMTA docentas. Europos etnomuzikologų seminaro (ESEM), Tarptautinės tradicinės muzikos tarybos (ICTM) narys. Baigė Vilniaus universitetą (1984), stažavo Švedijoje (1995, 2001) ir Norvegijoje (1997). Parašė monografijas „Etninės muzikos notacija ir transkripcija“ (1997), „Psichologiniai muzikinės darnos aspektai“ (2008). Paskelbė mokslinių straipsnių Lietuvoje ir užsienyje (per 30), skaitė pranešimus konferencijose Lietuvoje ir užsienyje (per 60). Moksliniai interesai apima etnomuzikologijos, muzikos akustikos ir muzikos psichologijos sritis: lietuvių ir kitų tautų tradicinis dainavimas (atlikimas, stilistika, suvokimas, transkripcija, perėmimas); kognityvinė muzikos psichologija; kalbos akustika; matematiniai metodai muzikologijoje. Folkloro grupės „Intakas“ vadovas, folkroko grupės „Atalyja“ narys.

2008 02 25

El. paštas: rytisam@delfi.lt

Interneto puslapis www.rytisambrazevicius.hmf.ktu.lt

Vita Česnulevičiūtė (g. 1979). 2007 m. baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademijos muzikologijos magistro studijas. Magistro darbo tema – „Struktūriniai poezijos ir muzikos ryšiai XX a. moderniojoje lietuvių lyrikoje“. Nuo 2008 m. – LMTA doktorantė. Paskelbė publikacijų Lietuvoje (str. „Simfoninio mąstymo raiška Alfonso Nykos-Niliūno „Vasaros simfonijoje“ straipsnių rinktinėje „Literatūros ir kitų menų sąveika“, str. „Muzika Alfonso Nykos-Niliūno „Dienoraščio fragmentuose“ ir „Praradimo simfonijoje“: intermedialus dialogas“ mokslinių straipsnių rinktinėje „Lietuvos muzikologija“). Tyrinėjimų sritis – poezijos ir muzikos sąveika, lietuvių poezija.

2008 03 02

Tel. +37067776560

El. paštas: vitaces@gmail.com

Gražina Daunoravičienė. Muzikologijos daktarė (1990), habilituota daktarė (p. p., 2008), profesorė (2008). Nuo 1979 m. dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, 1998–2003 m. buvo Muzikos teorijos katedros vedėja. Yra gavusi nemažai mokslinių stipendijų ir stažuotų moksliniam darbui užsienyje: Maskvos P. Čaikovskio valstybinėje konservatorijoje (Rusija), Zalcburgo Mozarteume (Austrija). Buvo apdovanota Saksonijos žemių kultūros ir mokslo ministerijos stipendija moksliniam darbui Vokietijoje, taip pat gavo DAAD stipendiją, buvo pakviesta į Oxfordo universitetą (UK) pagal „Oxford Colleges Hospitality“ programą. Skaitė pranešimus ir publikavo darbus Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje, Estijoje, Vokietijoje, Rusijoje, Didžiojoje Britanijoje, Belgijoje, Šveicarijoje, Slovėnijoje, Jugoslavijoje, Suomijoje, JAV ir kt. G. Daunoravičienė išleido dvi monografijas (2002 ir 2007). Ji įsteigė ir sudarinėja mokslinį tęstinį žurnalą „Lietuvos muzikologija“ (išleisti 8 tomai). Šiuo metu rengia ir leidžia studijų vadovus „Muzikos kalba“, sudarančius 5 tomus (pirmieji tomai išleisti 2003 ir 2006). Ji yra Lietuvos Mokslų tarybos narė, Humanitarinių ir socialinių mokslų komisijos narė. Moksliniai interesai: muzikos žanro ir muzikos formos problematika, istoriniai kompozicinių technikų modeliai, XX a. lietuvių muzikos kompozicinės tendencijos.

2008 01 24

El. paštas: daunora@ktl.mii.lt, daunora@gmail.com

Loreta Juciūtė (g. 1977). Lietuvos muzikos ir teatro akademijos doktorantė. Skaitė pranešimus konferencijose, paskelbė mokslinių straipsnių. Tyrinėjimų sritis – pakaitinis liaudies dainų atlikimo būdas. Vadovauja LMTA studentų folkloro ansamblui „Lauksna“.

2008 02 10

El. paštas: lauksna@gmail.com

Danutė Kalavinskaitė (g. 1967). LMTA Muzikos teorijos katedros lektorė, doktorantė, bažnyčios vargonininkė. 1991 m. Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dabar – Lietuvos muzikos ir teatro akademija) su pagyrimu baigė muzikologijos studijas, 1995 m. – vargonų bakalauro studijas. Mokslinių tyrinėjimų sritys: Felikso Bajoro kūryba, šiuolaikinė religinė (liturginė) lietuvių kompozitorių kūryba, muzikos padėtis ir muzikavimo Katalikų Bažnyčioje sąlygos šiandien, Bažnyčios ir visuomenės, religinių apeigų ir meno santykiai bei jų raida. Šiomis temomis skaitė pranešimų mokslinėse konferencijose, paskelbė straipsnių.

2008 01 15

Tel. +37067641970

El. paštas: dkalavinskaite@gmail.com

Dario Martinelli (g. 1974). Helsinkio universiteto muzikologijos ir semiotikos docentas ir Suomijos tarpuniversitetinio semiotikos studijų tinklo kvietinis profesorius. 1999 m. baigė muzikologijos studijas Bolonijos universitete, 2002 m. įgijo mokslų daktaro laipsnį Helsinkio universitete.

Nuo 2000-ųjų D. Martinelli dėsto semiotines ir muzikologines disciplinas, skaito paskaitas Suomijos ir kitų Europos šalių aukštosiose mokyklose. Be to, jis yra akademinio žurnalo „IF – Journal of Italo-Finnish Studies“ vyr. redaktorius (et al.), *Umweb* leidybinės serijos mokslinis vadovas, kompozitorius. Pagrindinės jo muzikologinių tyrinėjimų sritys yra zoomuzikologija, populiarioji muzika, muzika filmams ir elektroninė muzika. Publikavęs per 50 mokslinių straipsnių, monografijų ir redaguotų rinkinių. Išleistos trys mokslinės monografijos: „Kiek muzikalus banginis?“ (Helsinkis, 2002), „Zoosemiotika: pasiūlymai vadovėliui“ (Helsinkis, 2007), „Tarp garso ir vaizdo“ (Taranto, 2008). 2008 m. parengė IX Tarptautinio muzikos signifikacijos kongreso (Roma, 2006) pranešimų rinkinį, baigia rašyti monografiją „Atliki-

mas, autentiškumas ir kiti dviprasmiški žodžiai“ (numatoma publikuoti 2009 m.).

2008 02 04

Tel.: +358456780717

El. paštas: dario.martinelli@helsinki.fi

Danutė Petrauskaitė (g. 1952). Socialinių mokslų (muzikos edukologija) daktarė, Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Muzikologijos instituto direktorė, Muzikos teorijos ir istorijos katedros profesorė, Lietuvos kompozitorių sąjungos narė. 1978 m. baigė muzikologijos studijas Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dabar Lietuvos muzikos ir teatro akademija), 1992 m. – Vilniaus universiteto aspirantūra. Mokslinių tyrimų sritys: lietuvių muzika ir muzikos pedagogikos istorija, lietuvių išeivijos muzikinė kultūra JAV, Lietuvos ir kitų šalių muzikinės sąsajos. Parašė knygas „Jeronimas Kačinskas: Gyvenimas ir muzikinė veikla“ (1997), „Klaipėdos muzikos mokykla 1923–1939“ (1998), „Prudencija Bičkienė“ (1998), „Petras Armonas muzikinių kultūrų kryžkelėse“ (2005). Paskelbė straipsnių Lietuvos ir užsienio spaudoje, yra enciklopedijos „Mažoji Lietuva“ Muzikos skyriaus redaktorė. Dalyvavo daugelyje konferencijų Lietuvoje ir užsienyje, kaip vizituojanti profesorė skaitė paskaitas Vokietijos, Olandijos, Šveicarijos, Ispanijos, Čekijos, Austrijos, Turkijos universitetuose ir konservatorijose, rinko mokslinę medžiagą JAV bibliotekose ir archyvuose.

2008 03 05

El. paštas: dandan@takas.lt, dandan@balticum-tv.lt

Aleksandra Pister (g. 1981). Nuo 2007 m. studijuoja Lietuvos muzikos ir teatro akademijos doktorantūroje. 2003 ir 2005–2006 m. stažavo Leipcigo universitete (Vokietija) pagal DAAD („Deutscher Akademischer Austauschdienst“) stipendijų programą. 2003 m. suteikta LMTA Senato stipendija. Paskelbė mokslinių ir kritinių straipsnių Renesanso ir baroko muzikos tema. Mokslinių tyrimų sritys – senovinė muzika, muzikinės retorikos kompozicinė sistema ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės muzikinis paveldas.

2008 02 19

Tel. +37065033506

El. paštas: aleksandrapister@yahoo.de, pister@takas.lt

Rima Povilionienė (g. 1975). 2007 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją. Nuo 2005 m. – LMTA Muzikos teorijos katedros lektorė. 2000 m. įgijo LMTA fortepijono magistro, 2003 m. – muzikologijos magistro laipsnį. 1996–1998 m. Lietuvos muzikų rėmimo fondo, 2006–2007 m. Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo stipendininė. 2004 m. stažavo Leipcigo universiteto Muzikologijos institute. 2002 ir 2004 m. apdovanota Lietuvos mokslų akademijos aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso laureato

diplomais už bakalauro ir magistro mokslo darbus. 2008 m. Lietuvos mokslų akademijos jaunųjų mokslininkų konkurse jos disertacija įvertinta pagyrimo raštu. Tyrimų sritis: skaitmuo kaip prasminė ir kompozicinė priemonė ir jo reikšmės muzikoje, numerologinės tradicijos muzikoje tyrinėjimai nuo antikos iki XX a., šiuolaikinių matematinių teorijų implikacijų muzikos kompozicijoje analizės. Publikavo muzikos kritikos straipsnių, recenzijų Lietuvos periodikoje, mokslo straipsnių rinktinėse.

2008 02 08

Tel. +37061597401

El. paštas: r_povilioniene@yahoo.com

Regina Vaišnoraitė-Marozienė (g. 1978), yra Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) kanklių specialybės magistrė (2003), nuo 2004 m. – LMTA doktorantė, Šiaulių konservatorijos mokytoja metodininkė (nuo 2002). Yra parašiusi mokslinių straipsnių, dalyvavusi šalies ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose. Mokslinių interesų sritys – koncertinių lietuvių liaudies muzikos instrumentų ir jais atliekamos muzikos, profesionaliojo kankliavimo raidos, kanklių tobulinimo prielaidų, koncertinių kanklių sandaros, akustinių ypatybių, šiuolaikinio kankliavimo ypatumų bei liaudies muzikos instrumentų tobulinimo perspektyvų tyrinėjimas.

2008 01 29

Tel. +37067054336

El. paštas: regina.maroziene@gmail.com

Audra Versekenaitė (g. 1976). Humanitarinių mokslų daktarė (2006). Nuo 2004 m. dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikos teorijos katedroje. Stažavo Helsinkio universitete (2003), dalyvavo tarptautinėse konferencijose (Lietuvoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Slovėnijoje, Latvijoje), paskelbė mokslinių straipsnių Lietuvoje ir užsienyje. Mokslinių interesų sritys: XX–XXI a. muzikos formos, kompozicinių technikų, intertekstualumo aspektai.

2008 02 25

Tel. +37065020303

El. paštas: versekenaite@lmta.lt, a_versekenaite@yahoo.com

Aušra Žičkienė (g. 1964). Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja. 2001 m. apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją, yra kelių dešimčių mokslinių straipsnių ir recenzijų autorė, tautosakos publikacijų sudarytoja ir parengėja, dalyvauja mokslinėse konferencijose, seminaruose Lietuvoje ir svetur, užrašinėja tautosaką ekspedicijose ir individualiai. Domisi lietuvių vokaliniu folkloru, raudomis, folkloro raida.

2008 02 15

El. paštas: ausrazic@liti.lt

About authors

Rytis Ambrazevičius (b. 1961) has a PhD in humanities (2005). He is an associate professor at Kaunas University of Technology and the Lithuanian Academy of Music and Theatre, is a member of the European Seminar in Ethnomusicology (ESEM) and of the International Council of Traditional Music (ICTM). He graduated from Vilnius University (1984), and has won scholarships to study and research in Sweden (1995, 2001) and Norway (1997). Ambrazevičius is the author of the books "Notation and Transcription of Ethnic Music" (1997), and "Psychological Aspects of Musical Scales" (2008). He has published a number of research articles (over 30), and made presentations at conferences (over 60) in Lithuania and abroad. Research interests include the branches of ethnomusicology, musical acoustics and psychology of music: traditional singing (Lithuanian and other traditions; performance, stylistics, perception, transcription, transmission); cognitive psychology of music; speech acoustics; mathematical methods in musicology. He is the leader of the folklore group *Intakas* and a member of the folk rock group *Atalyja*.

2008 02 25

E-mail: rytisam@delfi.lt

Homepage: www.rytisambrazevicius.hmf.ktu.lt

Vita Česnulevičiūtė (b. 1979) completed her MA studies in musicology at the Lithuanian Academy of Music and Theatre in 2007 with her Master thesis "Structural Relations of Poetry and Music in XX Century Modern Lithuanian Lyrics". Česnulevičiūtė has been a PhD student at the Lithuanian Academy of Music and Theatre since 2008. Has published articles in several Lithuanian magazines such as "The Expression of Symphonic Thinking in 'Summer Symphony' by Alfonsas Nyka-Niliūnas" in the selection "Interaction of Literature and Other Arts", and "Music in Alfonsas Nyka-Niliūnas 'Diary' and 'Loss Symphony': Intermedial Dialogue" in the scientific periodical "Lithuanian musicology". The object of her scientific interests is poetry and musical relations.

2008 03 02

Phone: +37067776560

E-mail: vitaces@gmail.com

Grażina Daunoravičienė, Doctor of Musicology (1990), PhD, habil. (2008), professor (2008). She has been teaching at the Lithuanian Academy of Music and Theatre since 1979 and was the head of the Department of Music Theory (1998–2003). She was awarded numerous scientific scholarships and grants to study and do research at the Moscow Tchaikovsky Conservatoire (Russia) and at Salzburg Mozarteum (Austria). She was awarded a scholarship from the Ministry of Culture and Education of Saxon lands and a DAAD grant (Germany), and has been invited to Oxford University (UK) under the "Oxford Colleges Hospitality" scheme. She presented reports and published scientific articles in Lithuania, Latvia, Estonia, Poland, Germany, Russia, Great Britain, Belgium, Switzerland, Slovenia, Yugoslavia, Finland, United States, etc. Daunoravičienė edited two monographs (2002 and 2007). She is a founder and compiler of the scientific magazines

"Lithuanian Musicology" (eight volumes have already been published). Currently she is editing the book "The Language of Music" consisting of five volumes, the first two of which were published in 2003 and 2006. She is a member of the Science Council of Lithuania and a representative of the Committee of Humanities and Social Sciences.

Areas of research interests include: the problems of the musical genre, musical form, models of historical techniques of composition, and the 20th century composition trends in Lithuanian music.

2008 01 24

E-mail: daunora@ktl.mii.lt, daunora@gmail.com

Loreta Juciūtė (b. 1977) is doing a PhD in ethnomusicology at the Lithuanian Academy of Music and Theatre. She has presented reports at conferences and published research articles. The object of her scientific interests is the alternate way of performing folklore songs. She is the leader of the students' folk ensemble Lauksna.

2008 02 10

E-mail: lauksna@gmail.com

Danutė Kalavinskaitė (b. 1967) is a graduate from the Lithuanian State Conservatoire (now the Lithuanian Academy of Music and Theatre) with honours in musicology in 1991. She is a lecturer at the Lithuanian Academy of Music and Theatre, the Department of Music Theory, a church organist, and is doing a PhD. In 1995, she completed her organ studies for the BA. Fields of research: works of Feliksas Bajoras, contemporary liturgical works of Lithuanian composers, situation of music and conditions of music making in the Catholic Church today, relationship between the Church and society, liturgical rituals and art, and development thereof. These topics are covered in the articles published by the author and in her presentations made at scientific conferences.

2008 01 15

Tel.: +37067641970

E-mail: dkalavinskaite@gmail.com

Dario Martinelli (b. 1974) is Associate Professor of Musicology and Semiotics at the University of Helsinki, and Guest Professor at the Finnish Network University of Semiotics. He graduated in Musicology in 1999, at Bologna University, and achieved his doctorate in 2002, at Helsinki University. He has been lecturing and guest-lecturing semiotic and musicological disciplines in Finland and other European countries since 2000. Among his activities: co-editor in chief of the academic journal "IF – Journal of Italo-Finnish Studies", scientific director of the Umweb publishing series in semiotics, composer and songwriter. His main scientific interest, as far as musicological topics are concerned, are: zoomusicology, popular music, film music and electronic music. Dario Martinelli has published more than fifty scientific articles, monographs and edited compilations. Among his scientific monographs are "How musical is a whale?" (Helsinki, 2002), "Zoosemiotics: proposals for a handbook"

(Helsinki, 2007), and “Tra suono e immagine: avvertenze e multimodalità d’uso” (Taranto, 2008). On the strictly musicological side, Martinelli is currently editing the proceedings of the 9th International Congress of Musical Signification (held in Rome, 2006), and finishing a monograph entitled “Performance, authenticity and other double-edged words”, both forthcoming in late 2008.

2008 02 04

Tel.: +358 456780717

E-mail: dario.martinelli@helsinki.fi

Danutė Petrauskaitė (b. 1952) has a PhD in social sciences and music education. She is the director of the Institute of Musicology at Klaipėda University, a professor at the Department of Music Theory and History, and a member of the Lithuanian Composers’ Union. In 1978, she graduated from the Lithuanian State Conservatoire (now the Lithuanian Academy of Music and Theatre) with a diploma in musicology studies; in 1992, she completed her post-graduate studies at Vilnius University. The principal area of her interest is Lithuanian music, history of music pedagogy, music culture of Lithuanian émigrés in the USA, musical connections between Lithuania and other countries. She is the author of the following books: “Jeronimas Kačinskas: Life and Musical Activity” (1997), “The Klaipėda Music School in 1923–1939” (1998), “Prudencija Bičkienė” (1998), “Petras Armonas at the Crossroads of Musical Cultures” (2005). She has published articles in Lithuania and abroad, made numerous presentations at local and international musical conferences, is an editor of the music section of the encyclopaedia “Lithuania Minor”. As a guest lecturer, she has visited universities and conservatoires in Germany, the Netherlands, Switzerland, Spain, the Czech Republic, Austria, and Turkey. She has done research work at libraries and archives in the USA.

2008 03 05

E-mail: dandan@takas.lt, dandan@balticum-tv.lt

Aleksandra Pister (b. 1981) has been a PhD student at the Lithuanian Academy of Music and Theatre since 2007. In 2003 and 2005/2006 she was on scholarship by the DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) for research qualification at the Leipzig University (Germany). In 2003 she was given a grant of the Senate at Lithuanian Academy of Music and Theatre. Pister has published several scientific papers and musical criticism on the themes of Renaissance and Baroque music. She focuses her research on the fields of early music, musical rhetoric compositional system and musical heritage of the Grand Duchy of Lithuania.

2008 02 19

Tel. : +37065033506

E-mail: aleksandrapister@yahoo.de, pister@takas.lt

Rima Povilionienė (b. 1975) completed her thesis in 2007 and was awarded a PhD at the Lithuanian Academy of Music and Theatre. Since 2005 she has been a lecturer at the Department of Musicology of the LAMT. In 2000, she received her MA in piano performing; in 2003, she was awarded an MA in musicology at the Lithuanian Academy of Music and Theatre. She received a grant from the Lithuanian Foundation of Musicians’ Support for 1996–1998, and in 2006–2007, a grant from the Lithuanian State Science and Studies Foundation. In 2004, she studied at the Institute

of Musicology at Leipzig University. In 2002 and 2004, she was awarded a laureate diploma for the best research work at the Lithuanian University Students’ Competition (the Lithuanian Academy of Sciences) for her bachelor and master’s studies. In 2008, her doctoral thesis was awarded a citation at the Lithuanian Junior Scientists’ Competition (the Lithuanian Academy of Sciences).

Povilionienė investigates the meaning of the number as a semantic and compositional means in music. The research provides an overview of the development of the music numerology tradition from Antiquity to the 20th century. They include the analysis of traditional numerical techniques of music composition, modern mathematical theories and their influence on music composition. Povilionienė publishes reviews, critiques and articles in the Lithuanian musicological press.

2008 02 08

Tel. +37061597401

E-mail: r_povilioniene@yahoo.com

Regina Vaišnoraitė-Marozienė (b. 1978) graduated from the Lithuanian Academy of Music and Theatre (MA degree) in 2003. A doctoral student at the Lithuanian Academy of Music and Theatre since 2004 and a teacher supervisor at the Šiauliai Conservatoire since 2002, she has been publishing scientific articles, participating in the national and international scientific conferences. The object of her scientific interests is the research of Lithuanian concert instruments and music, the evolution of professional *kanklės* (the zither) playing, presumptions of *kanklės* modification, construction and acoustical features of concert instrument, peculiarity of contemporary *kanklės* playing and perspectives of the development of folk musical instruments.

2008 01 29

Tel. +37067054336

El. paštas: regina.maroziene@gmail.com

Audra Versekenaitė (b. 1976), has a PhD in humanities (2006). Since 2004 she has been a lecturer at the Lithuanian Academy of Music and Theatre, the Department of Theory of Music. She has won scholarship to study and research at Helsinki University (2003), made presentations at international conferences in Lithuania, Finland, France, Slovenia, and Latvia, and has published a number of research articles in Lithuania and abroad. Areas of research interests include the aspects of musical form, composition techniques, intertextuality and others in the music of the 20th and 21st centuries.

2008 02 25

Phone: +37065020303

E-mail: versekenaitė@lmta.lt, a_versekenaitė@yahoo.com

Aušra Žičkienė (b. 1964) is a senior researcher at the Institute of Lithuanian Literature and Folklore. She graduated from the Lithuanian Academy of Music and Theatre as a musicologist (1987). She has held a PhD since 2001. She has published numerous in scientific conferences and seminars in Lithuania and abroad. She also collects Lithuanian folklore during folklore expeditions and personally. Fields of research are Lithuanian vocal folklore, laments and development of folk music.

2008 02 15

E-mail: ausrazic@liti.lt

Atmintinė autoriams

Teikiamų publikuoti straipsnių reikalavimai, jų recenzavimo tvarka

Į žurnalą priimami tokios arba analogiškos struktūros moksliniai straipsniai: įvadas, tyrimų tikslas, objektas, metodas ir metodikos, gauti rezultatai, išvados arba apibendrinimas, nuorodos, naudotos literatūros sąrašas.

Prieš pagrindinį tekstą turi būti anotacija, kurioje nurodoma: tyrinėjimo objektas, metodas (metodikos), tikslas, išdėstomi tyrimo rezultatai. Po to išvardijami reikšminiai žodžiai. Anotacija turi būti pateikiama lietuvių ir anglų (vokiečių) kalbomis.

Straipsnio pabaigoje turi būti pateikiamos nuorodos ir literatūros sąrašas. Po literatūros sąrašo pateikiama santrauka. Jei straipsnis lietuvių kalba, santrauka rašoma anglų (vokiečių, prancūzų) kalba; užsienio kalba teikiamo straipsnio santrauka turi būti lietuvių kalba. Santraukos apimtis – 0,5–1 puslapis.

Straipsnio iliustracinė medžiaga (nuotraukos, grafikai, schemas, lentelės ir kt.) turi būti nespalsvota, geros kokybės ir tinkama reprodukuoti. Natų pavyzdžiai turi būti parengti kompiuteriu.

Straipsnius galima teikti lietuvių ir pagrindinėmis užsienio kalbomis. Apimtis neturėtų viršyti vieno spaudos lanko. Didesnės apimties straipsnio spausdinimo galimybė aptariama su vyriausioju redaktoriumi.

Straipsnio autorius atskirame lape lietuvių ir anglų (vokiečių, prancūzų) kalbomis turi pateikti trumpą savo mokslinę biografiją – nurodyti mokslinį laipsnį ir vardą, svarbiausius darbus, mokslinius interesus, darbovietę, pareigas ir adresą.

Redakcijai pagal nurodytus reikalavimus parengtą straipsnį autorius turi pateikti spausdintą ant balto tipinio A4 formato popieriaus (1 egz.) ir pridėti kompiuterinę laikmeną su straipsnio įrašu.

Pateiktą straipsnį recenzuoja du redakcinės kolegijos paskirti mokslininkai. Laikomasi nuostatos, kad kiekvienas straipsnis turi turėti dvi recenzijas – vidinę ir išorinę. Jeigu pateikto straipsnio problematika tarpdisciplininė, privaloma gretutinės mokslo srities ar krypties mokslininko rekomendacija.

Straipsnis spausdinamas gavus dviejų mokslininkų rekomendacijas.

Bibliografinių nuorodų sistemos reikalavimai

„Lietuvos muzikologijai“ teikiamuose straipsniuose turi būti laikomasi citavimo tvarkos ir bibliografinių nuorodų sąrašo sudarymo metodikos. Redaktorių kolegija vadovaujasi Osvaldo Janonio instrukcijomis, nurodytomis leidinyje *Bibliografinių nuorodų ir jų sąrašo sudarymo studijų bei mokslo darbuose metodika* (pagal Lietuvos standartus LST ISO 690 ir LST ISO 690-2). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. ISBN 9986-19-775-9).

Nuorodose (išnašose) ir literatūros sąrašė bibliografiniai duomenys pateikiami originalo rašyba. Dokumentai kirilica nelotyninami (netransliteruojami). Kinų, japonų, arabų ir kitų kalbų šaltiniai nurodomi naudojantis atitinkamais transliteravimo standartais. Sulotyninti duomenys gali pakeisti vartotuosius originaliame dokumente arba papildyti – tuo atveju suskliausti laužtiniais skliaustais. Didžiųjų raidžių rašyba turi atitikti nurodomo dokumento kalboje susiklosčiusią praktiką. Pagrindinis nuorodos šaltinis išryškinamas kursyvu.

Tekstinės išnašos įterpiamos į straipsnio tekstą lenktiniuose skliaustuose arba teikiamos kaip pastaba nuorodose darbo gale. Į tekstą įterptose išnašose nurodomas cituojamo teksto autorius arba antraštė, išleidimo metai ir – jei reikia – puslapis, pavyzdžiui, (Čiurlionis 1973, 51). Kelių autorių leidinio nuoroda gali būti trumpinama nurodant pirmojo autoriaus pavardę ir prirašant „et al.“. Nuorodose teikiami bibliografiniai duomenys gali būti nurodomi dvejopai. Pirmuoju atveju, pavyzdžiui: Tekstas iš Mikalojaus Konstantino Čiurlionio laiškų Sofijai Kymantaitei-Čiurlionienei rinktinės leidinyje Čiurlionis, Mikalojus Konstantinas. *Laiškai Sofijai*. Parengė Vytautas Landsbergis. Vilnius: Vaga, 1973, p. 51. Antruoju atveju gali būti teikiama vien tik bibliografinė nuoroda laikantis citavimo tvarkos ir literatūros sąrašo sudarymo metodikos.

Literatūros sąrašas turi būti išdėstytas autorių arba antraščių abėcėlės tvarka. To paties autoriaus darbai rašomi išleidimo chronologine tvarka.

Bibliografinės nuorodos sudaromos laikantis šių reikalavimų:

- a) po autoriaus pavardės prieš vardą dedamas kablelis; po kiekvieno asmenvardžio dedamas kabliataškis;
- b) jei autorius nežinomas, nurodoma antraštė (pavadinimas);
- c) jei antraštės nėra, ji keičiama pirmaisiais žodžiais, reiškiančiais baigtinę mintį; po jų dedamas daugtaškis;
- d) toliau eina antraštė – straipsnio arba knygos pavadinimas (kursyvu) originalo kalba;
- e) prieš šaltinį, kuriame išspausdintas straipsnis, rašoma „In“ arba „Iš“; šaltinio antraštė išryškinama kursyvu.
- f) jei esama antraštės, t. y. antraštę paaiškinančių duomenų (informacija apie leidinio tipą, žanrą, paskirtį, rengėjus), jie teikiami po antraštės; prieš paantraštę dedamas dvitaškis;
- g) leidinio rengėjų (redaktorių, vertėjų ir pan.) nurodyti neprivalu, tačiau jie gali būti nurodomi po antraštės;
- h) būtini bibliografijos elementai yra išleidimo duomenys – originalo kalba rašomi duomenys: vieta, leidėjas, metai;
- i) po leidinio išleidimo vietos nuorodos dedamas dvitaškis (kai leidėjas nenurodomas, dedamas kablelis); po dvitaškio toliau rašomas leidėjas, esant keliems leidėjams – išryškintasis arba pirmasis leidėjas; po leidėjo įvardijimo dedamas kablelis;
- j) toliau nurodomi leidinio metai; esant tęstinių ar periodinių leidinių numerių, tomų ir pan. nuorodoms, po leidinio metų dedamas kablelis; nesant šių duomenų, po leidinio metų dedamas taškas, pavyzdžiui:

Landsbergis, Vytautas. *Geresnės muzikos troškimas*. Vilnius: Vaga, 1990. ISBN 5-415-00635-4.
Račiūnaitė-Vyčiniene, Daiva. Vienbalsumas šiaurės rytų Aukštaitijoje: vėlesnės monofoninės dainos. Iš *Lietuvos muzikologija*. Vilnius: Lietuvos muzikos ir teatro akademija, 2005, t. 6, p. 150–160.
- k) toliau nurodomi leidinio dalies (pvz., straipsnio) puslapiai, pavyzdžiui:

Kramer, Lawrence. Perspektyvos: postmodernizmas ir muzikologija. Iš Goštautienė, Rūta (sud.). *Muzika kaip kultūros tekstas*. Vilnius: Apostrofa, 2007, p. 124–160.
- l) toliau įrašomas knyga, daugiatomis arba serialinius leidinius identifikuojantis standartinis numeris – ISBN, ISMN ar ISSN; po jų nuorodos dedamas taškas; standartinis numeris neprivalomas nurodant knygų, daugiatomių arba serialinių leidinių dalis (straipsnius ir pan.);
- m) cituojant arba nurodant elektroninius dokumentus, būtina nurodyti leidinio autorių, antraštę, elektroninį adresą ir elektroninio leidinio žiūrėjimo datą, pavyzdžiui:

Paulauskis, Linas. Bronius Kutavičius: jeigu nėra paslapties – nėra ir muzikos. Iš *Lietuvos muzikos link* [interaktyvus]. 2005–2006, Nr. 11 [žiūrėta 2007 m. lapkričio 5 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.mx1.lt/lt/classical/info/251>>.